

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott
3002/2018. útmutató**

az engedélyezett gazdálkodó (AEO) státusról

Az útmutató célja tájékoztatást adni az engedélyezett gazdálkodó (a továbbiakban: AEO) státusról a jogalkalmazók részére, figyelembe véve az uniós vámjogszabályok 2016. május 01-jén bekövetkezett változására, valamint a 2018. január 01-től hatályos hazai rendelkezésekre. Az útmutató az új jogszabályi környezet szerint mutatja be a státust, annak főbb jellemzői mentén, ugyanakkor nem helyettesíti a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokban foglalt rendelkezéseket, valamint az Európai Bizottság által kibocsátott TAXUD/B2/047/2011–Rev.6 számú Engedélyezett Gazdálkodók Iránymutatásban és mellékleteiben foglaltakat.

**I. Fejezet
Jogszabályi környezet**

1. Az AEO státus kritériumainak és feltételeinek teljesítése tekintetében az alábbi jogszabályok bírnak relevanciával:
 - a) uniós szabályozás:
 - aa) Uniós Vámkódex: az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete az Uniós Vámkódex létrehozásáról;
 - ab) FJA: a Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő;
 - ac) VA: a Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendelete az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
 - ad) ÁFJA: a Bizottság (EU) 2016/341 felhatalmazáson alapuló rendelete a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó, a szükséges elektronikus rendszerek működésbe lépéséig alkalmazandó átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az (EU) 2015/2446 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet módosításáról;
 - b) hazai szabályozás:
 - ba) Vámtörvény: 2017. évi CLII. törvény az uniós vámjog végrehajtásáról;
 - bb) NAV Korm.rendelet: a 485/2015. (XII.29.) Korm.rendelet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről;
 - bc) NGM Vhr.: 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet az uniós vámjog végrehajtásának részletes szabályairól;
 - bd) NGM képzési rendelet: 40/2016. (XI. 17.) NGM rendelet a vámjogi szakértői hatósági képzésről és hatósági vizsgáról;
 - bc) Ptk: Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.
2. Fontos információkat tartalmaz a TAXUD/B2/047/2011–Rev.6 számú Engedélyezett Gazdálkodók Iránymutatás (a továbbiakban: Iránymutatás) című dokumentum is, amelyet az Európai Bizottság készített a tagállami vámhatóságok közreműködésével. Az Iránymutatás jogilag nem kötelező rendelkezéseket tartalmaz, de többek között az AEO kérelem mellékleteként benyújtandó Önértékelési kérdőív és kitöltési útmutatója, valamint

a kitöltésükhöz szükséges egyéb segédanyagok ezen dokumentum részét képezik.

3. További, engedélyezett gazdálkodó státussal kapcsolatos információk érhetők el az Európai Bizottság és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatalos AEO honlapjain, az alábbi linkeken:
 - a) https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customs-security/authorised-economic-operator-aeo_en;
 - b) <http://nav.gov.hu/nav/vam/vaminformaciok/aeo>.

II. Fejezet **Az AEO status**

4. Az Európai Unió engedélyezett gazdálkodó (AEO) programja a vámhatóságok és a gazdálkodók közötti együttműködésen nyugszik a nemzetközi ellátási lánc biztonságának fenntartása, illetve növelése érdekében. A programhoz való csatlakozás a gazdálkodók önkéntes vállalásán alapul, amelyhez teljesíteniük kell az uniós vámjogszabályokban meghatározott feltételeket.
5. Az AEO az Uniós Vámkódex 5. cikkének (5) pontjában meghatározott olyan gazdálkodó, aki vagy amely a vámügyi vonatkozású műveletei vonatkozásában megbízhatónak minősül, ezért jogosult arra, hogy az Unió egészében kedvezményekben (könnyítések, egyszerűsítések) részesüljön. Az Uniós Vámkódex 38. cikke szerint a vámhatóságok az Európai Unió vámterületén letelepedett, AEO feltételeknek megfelelő gazdálkodó részére:
 - a) „vámügyi egyszerűsítések” (a továbbiakban: AEOC); vagy
 - b) „biztonság és védelem” (a továbbiakban: AEOS) típusú engedélyezett gazdálkodó státust bocsáthatnak ki.
6. Amennyiben egy gazdálkodó mindkét típust kérelmezi és teljesíti is a feltételeket, mindkét engedélyt birtokolhatja, mely esetben a vámhatóság (Magyarországon a NAV) a VA 33. cikk szerint kombinált (a továbbiakban: AEOF) engedélyt ad ki a részére. A kérelmezésnek nem kell egy időben történnie, így például egy AEOC engedély megléte után is „ki lehet bővíteni” azt az AEOS feltételeinek teljesülése esetén AEOF-re.
7. Az engedély típusokat a feltételrendszer és a státushoz társuló kedvezmények (könnyítések és egyszerűsítések) határolják el.
8. Az Európai Unió egy tagállama által megadott AEO státust valamennyi tagállam vámhatóságai elismerik.

III. Fejezet **Az AEO kérelmező**

1. Valamennyi kérelmezőre vonatkozó előírások

9. A kérelmezőnek gazdálkodónak kell lennie, vagyis olyan, az Uniós Vámkódex 5. cikkének 4-5. pontjában meghatározott személynek, aki üzleti tevékenysége keretében vámjogszabályok hatálya alá tartozó tevékenységekben vesz rész közvetlenül vagy közvetett módon (a közvetett mód azt jelenti, hogy egy exportra termelő gyártó akkor is kaphat AEO státust, ha a kivitellel kapcsolatos vámalakiságokat nem ő intézi.) Mindez azonban azt is jelenti, hogy a kérelmező a kérelem benyújtásának időpontjában már végzi az adott tevékenységet, vagyis nem elegendő nyilatkozattal és/vagy szerződéssel igazolni, hogy azt a jövőben el fogja indítani. Az engedélyezés során ugyanis a vámhatóságnak meg kell tudnia győződni arról, hogy a kérelmező a folyamatait hogyan, milyen szabályok alapján és milyen informatikai rendszerek használatával végzi. Amennyiben egy kérelmező nem meríti ki a gazdálkodó Uniós Vámkódex 5. cikk 5. pontjában meghatározott

fogalmát, feltételhiány miatt nem kaphat AEO engedélyt. Ezt erősíti meg az Unió Vámkódex 38. cikk (1) pontja is, amely kimondja, hogy „Az a gazdálkodó, aki az Unió vámterületén letelepedett, és aki megfelel a 39. cikkben felsorolt kritériumoknak, engedélyezett gazdálkodó státust kérelmezhet.”.

10. A kérelmezőnek illeszkednie kell a nemzetközi ellátási lánc folyamatába, ami az áru egy adott vámterületen való előállításától egy másik vámterületre való kiszállításáig tart. A nemzetközi ellátási lánc tagjai különösen: gyártó, exportőr, szállítmányozó, konszolidátor, raktárengedélyesek és egyéb raktározási létesítmények üzemeltetői, vámügynök/vámjogi képviselő, fuvarozó, importőr, és egyéb vállalalkozási fajták, így pl. terminálüzemeltető, rakodási vállalkozó, csomagoló. Ezen gazdálkodói típusok meghatározását és tevékenységük értelmezését az Iránymutatás, valamint az Önértékelési Kérdőív Kitöltési útmutatója tartalmazza.

2. Kis- és középvállalkozásokra vonatkozó előírások

11. A kérelmező gazdálkodónak a nemzetközi ellátási lánc tagjának kell lennie tevékenysége alapján, a méretére vonatkozóan azonban nincsen korlátozás megjelölve. Így az AEO státus a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: KKV) számára ugyanúgy elérhető, mint a nagyvállalatok számára. Az Unió Vámkódex 5. cikk 4-5. pontjában meghatározott definíciója alapján egyéni vállalkozó is szerezhethet AEO státust, ha üzleti tevékenysége keretében vámjogszabályok hatálya alá tartozó tevékenységben vesz részt közvetlen vagy közvetett módon és teljesíteni tudja a vonatkozó valamennyi, kritériumrendszerben meghatározott feltételt.
12. A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, a Bizottság 2003. május 6-i ajánlását (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.) kell figyelembe venni a vállalatok méretének meghatározásakor, amely az alábbi:
 - a) a mikro-, kis- és középvállalkozások kategóriájába kevesebb, mint 250 alkalmazottat foglalkoztató vállalkozások tartoznak, melyek éves forgalma nem haladja meg az 50 millió eurót, és/vagy melyek éves mérlegének főösszege nem haladja meg a 43 millió eurót;
 - b) a KKV kategórián belül a kisvállalkozás kevesebb, mint 50 alkalmazottat foglalkoztat, éves forgalma és/vagy éves mérlegének főösszege nem haladja meg a 10 millió eurót;
 - c) a KKV kategórián belül a mikrovállalkozás kevesebb, mint 10 alkalmazottat foglalkoztat, éves forgalma és/vagy éves mérlegének főösszege nem haladja meg a 2 millió eurót.
13. A VA 29. cikk (4) bekezdése egyértelműsíti, hogy a KKV-k számára is elérhető az AEO státus, mert kimondja, hogy az AEO feltételei meglétének vizsgálatkor a vámhatóságok kellő mértékben figyelembe veszik a gazdálkodók, különösen a KKV-k sajátos jellemzőit. A sajátos jellemzők VA által említett figyelembevétel azonban nem jelenti, hogy a KKV-k-nak csökkentett számú feltételt kell teljesíteni az AEO státus elnyeréséhez, hanem azt, hogy a kritériumrendszer teljesítési módja az adott vállalkozás méretéhez és eljárási metodikáihoz igazodik, figyelemmel a folytatott tevékenység összetettségére, illetve a foglalkoztatottak létszámára. A kérelmező KKV-nak is meg kell felelnie valamennyi releváns kritériumnak, vagyis igazolnia kell, hogy azokat – a cég méretének és munkavállalói létszámának figyelembe vételével – teljesítette.
14. Az AEO eljárás lefolytatása megegyezik valamennyi vállalat típus esetében, méretre való tekintet nélkül (az Önértékelési kérdőív is úgy került kidolgozásra, hogy az a KKV-k által is értelmezhető és kitölthető, vagyis nincs speciálisan a KKV-kra kidolgozott kérdéssor). A kérdőív kitöltésekor mindenképpen ajánlott, hogy az Iránymutatás 'Fenyegetések, kockázatok és lehetséges megoldások' című mellékletében foglaltakat a kérelmező figyelembe vegye.

15. Fő szempont valamennyi vállalat esetében annak bizonyítása, hogy a gazdálkodó belső folyamatai szabályozottak, nyomon követhetők, a nyilvántartási rendje alkalmas arra, hogy abban a korábbi események visszakereshetők legyenek, valamint AEOS vagy kombinált státus esetében a folyamatok szabályozottsága, MABISZ által tett ajánlások alkalmazása, amelyek képessé teszik az AEO kritériumrendszerének teljesítésére az Önértékelési kérdőív kérdései mentén.

IV. Fejezet Az AEO engedély feltételei

3. Vámügyi egyszerűsítések (AEOC engedély) feltételei

16. Az AEOC engedély esetében a gazdálkodó a vámjogszabályokban meghatározott bizonyos egyszerűsítéseket élvez, amelyhez a következő kritériumokat kell teljesítenie:
- a) vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos büncselekmény nincs nyilvántartva, mely kritérium esetében figyelembe kell venni:
 - aa) Uniós Vámkódex 39. cikk a) pont;
 - ab) VA 24. cikk: 'Megfelelés';
 - ac) Vámtörvény 2. § 1. pont (adószabályok definíciója), 23. § (4) bekezdés (gazdasági tevékenységgel összefüggő súlyos büncselekmény definíciója); 28. § (1) bekezdés c) és d) pont (vámhatóság adatigénylési jogosultsága a büntettek nyilvántartásából és a büntetőeljárás alatt állók nyilvántartásából); 82. § (vámjogszabályok és adószabályok csekély, súlyos vagy ismételt megsértésének definiálása);
 - ad) Önértékelési kérdőív 2. kérdéskör – 'Megfelelési előzmények'
 - b) annak bizonyítása a kérelmező részéről, hogy műveleteit és az áruforgalmat szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi és adott esetben szállítási nyilvántartások vezetésének rendszerén keresztül, ami lehetővé teszi a megfelelő vámmellenőrzést, mely kritérium esetében figyelembe kell venni:
 - ba) Uniós Vámkódex 39. cikk b) pont;
 - bb) VA 25. cikk: 'A kereskedelmi és szállítási nyilvántartások vezetésének kielégítő színvonalú rendszere';
 - bc) Önértékelési kérdőív 3. kérdéskör – 'Számviteli és logisztikai rendszer';
 - c) fizetőképesség, amely akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező olyan jó pénzügyi helyzetben van, amely lehetővé teszi számára kötelezettségei teljesítését az érintett üzleti tevékenység típus jellemzőinek kellő figyelembevételével, mely kritérium esetében figyelembe kell venni:
 - ca) Uniós Vámkódex 39. cikk c) pont;
 - cb) VA 26. cikk: – 'Fizetőképesség';
 - cc) Önértékelési kérdőív 4. kérdéskör – 'Fizetőképesség';
 - d) végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, a gyakorlati jellegű szakértelem, vagy szakmai képzések, mely kritérium esetében figyelembe kell venni:
 - da) Uniós Vámkódex 39. cikk d) pont;
 - db) VA 27. cikk;
 - dc) Vámtörvény 83. § (1) bekezdés (gyakorlati jellegű szakértelem teljesülésének időintervalluma), 83. § (2) bekezdés (gyakorlati jellegű szakértelem igazolása); 83. § (3) bekezdés (képzés alatt a vámjogi szakértői hatósági képzést és hatósági vizsgát kell érteni); 83. § (4)-(5)-(6) bekezdés: hatósági képzést lebonyolító szerveket és vizsgabiztosokat nyilvántartó szerv, képző szervek nyilvántartása; 83. § (7)-(8)-(9)

- bekezdés (vizsgabiztosok nyilvántartása); 215. § (4)-(5) bekezdés (Átmeneti rendelkezések, 2018. január 1-től a képzési feltételt teljesítettnek kell tekinteni, ha a kérelmező igazolja, hogy a 83. § (3) bekezdése szerinti vámjogi szakértői hatósági képzésben vesz részt);
- dd) NGM Vhr. 3. § Az engedélyezett gazdálkodói engedélyhez előírt gyakorlati jellegű szakértelem igazolásának szempontjai;
 - de) NGM képzési rendelet: a vámjogi szakértői hatósági képzéssel és hatósági vizsgával összefüggő feladatokról;
 - df) Önértékelési kérdőív 5. kérdéskör ('Gyakorlati jellegű szakértelem vagy szakmai képesítések').

4. Biztonság és védelem (AEOS engedély) feltételei

- 17.** Az AEOS engedély esetében a gazdálkodó a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos vámellenőrzésekre vonatkozó könnyítésekben részesül, amikor az áruk belépnek az Unió vámterületére vagy elhagyják azt. Az AEOS típusú engedély esetében a következő kritériumokat kell teljesíteni:
- a) vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
 - b) annak bizonyítása a kérelmező részéről, hogy műveleteit és az áruforgalmat szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi és adott esetben szállítási nyilvántartások vezetésének rendszerén keresztül, ami lehetővé teszi a megfelelő vámellenőrzést;
 - c) fizetőképesség, amely akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező olyan jó pénzügyi helyzetben van, amely lehetővé teszi számára kötelezettségei teljesítését az érintett üzleti tevékenységtípus jellemzőinek kellő figyelembevételével;
 - d) AEOS esetében megfelelő biztonsági és védelmi szabványok alkalmazása, amelyek akkor tekinthetők teljesítettnek, ha a kérelmező bizonyítja, hogy a nemzetközi ellátási lánc biztonságát és védelmét biztosító megfelelő intézkedéseket alkalmaz, többek között a testi épség, a hozzáférés-ellenőrzés, a logisztikai folyamatok és bizonyos árutípusok kezelése, a személyzet és az üzleti partnerek azonosítása tekintetében.
- 18.** A 17. pont szerint teljesítendő kritériumok esetében releváns
- a) jogszabályi rendelkezések az alábbiak:
 - aa) a 15. a)-c) alpontjaiban foglalt rendelkezések;
 - ab) VA 28. cikk – 'Biztonsági és védelmi szabványok'
 - b) Önértékelési kérdőív kérdéskörei:
 - ba) 2. kérdéskör – 'Megfelelési előzmények';
 - bb) 3. kérdéskör – 'Számviteli és logisztikai rendszer';
 - bc) 4. kérdéskör – 'Fizetőképesség';
 - bd) 6. kérdéskör – 'A biztonsággal és védelemmel kapcsolatos követelmények'.

5. AEOC és AEOS engedély kombinációja esetén teljesítendő feltételek

- 19.** A vámügyi egyszerűsítések (AEOC) és a Biztonság és védelem (AEOS) kritérium és feltételrendszerének egyidejű teljesítésekor (16-17. pontok) valamennyi egyszerűsítés és könnyítés megilleti a gazdálkodót, akinek a vámhatóság ekkor AEOF jelű engedélyt ad ki.
- 20.** Az engedélyek kombinációja esetében a következő kritériumokat kell teljesíteni:
- a) vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;

- b) annak bizonyítása a kérelmező részéről, hogy műveleteit és az áruforgalmat szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi és adott esetben szállítási nyilvántartások vezetésének rendszerén keresztül, ami lehetővé teszi a megfelelő vámellenőrzést;
 - c) fizetőképesség, amely akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező olyan jó pénzügyi helyzetben van, amely lehetővé teszi számára kötelezettségei teljesítését az érintett üzleti tevékenységtípus jellemzőinek kellő figyelembevételével;
 - d) a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, a gyakorlati jellegű szakértelem, vagy szakmai képesítések;
 - e) AEOS esetében megfelelő biztonsági és védelmi szabványok alkalmazása, amelyek akkor tekinthetők teljesítettnek, ha a kérelmező bizonyítja, hogy a nemzetközi ellátási lánc biztonságát és védelmét biztosító megfelelő intézkedéseket alkalmaz, többek között a testi épség, a hozzáférés-ellenőrzés, a logisztikai folyamatok és bizonyos árutípusok kezelése, a személyzet és az üzleti partnerek azonosítása tekintetében.
21. A 20. pont szerinti kritériumok esetében releváns jogszabályi rendelkezések és Önértékelési kérdőív releváns kérdésköreit a 16-18. pontok tartalmazzák.

6. Vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének és a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nyilvántartásának hiánya

22. Az Unió Vámkódex 39. cikk a) pontjában és a hozzá rendelt VA 24. cikkben foglalt kritérium és feltétel valamennyi engedély típusnál teljesítendő, és a gazdálkodó mérete, ellátási láncban vállalt szerepe, tevékenységének típusa nem befolyásolja azt, így általános szabályok mentén ellenőrizhető. A következő pontok nyújtanak segítséget a kritérium és a hozzá tartozó feltétel teljesítéséhez.

6.1. Nem természetes személy kérelmező vizsgálata

23. Az Unió Vámkódex 39. cikk a) pontjához rendelt VA 24. cikk 1) bekezdés második francia bekezdése tekintetében a következőkben részletezett szabályok nyújtanak segítséget.
24. A VA 24. cikk 1) bekezdés második francia bekezdése értelmében a nem természetes személy kérelmező esetében a vámjogszabályok és adószabályok megsértését és a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó súlyos bűncselekmény nyilvántartását a kérelmező, a kérelmezőért felelős vagy annak vezetése felett ellenőrzést gyakorló személy, valamint a kérelmező vámügyiért felelős alkalmazott esetében fogja a vámhatóság vizsgálni.
25. Az AEO alanya az esetek túlnyomó hányadában jogi személy, amelyre vonatkozóan a Ptk. általános szabályokat határozza meg. A Ptk 3:3. § [A jogi személyek általános szabályainak alkalmazása] (3) bekezdése kimondja, hogy ha jogszabály nem jogi személy szervezeteket polgári jogi jogalanyisággal ruház fel, akkor a jogi személyek általános szabályait ezen jogalanyokra is megfelelően alkalmazni kell.
26. A 24. pontban foglalt személyi kör érintettsége esetében a 'kérelmezőért felelős vagy annak vezetése felett ellenőrzést gyakorló személy' fordulat esetében az AEO feltételeket a lehető legmélyebben és legszélesebb körben szükséges a vámhatóságnak vizsgálni, a kérelmezőért felelős személy mellett a kérelmező vezetése felett ellenőrzést gyakorló személyt is vizsgálat alá vonja, amennyiben létezik ilyen, vagyis nincs mérlegelési lehetőség a vizsgálatra kiválasztandó személy(ek)e)t illetően.
27. A kérelmezőért felelős személy a cég ügyvezetése, a vezető tisztségviselő, ha több létezik, akkor a vezető tisztségviselők. Az ügyvezetésről és a vezető tisztségviselőről szóló rendelkezéseket a Ptk 3:21§-3:25 §-ai tartalmazzák.
28. A kérelmező vezetése felett ellenőrzést gyakorló személy esetében a Ptk 3:26 §-3:28. §-ai

(A jogi személy tulajdonosi ellenőrzése) tartalmaz rendelkezéseket, úgy mint a felügyelőbizottság létrehozása és tagsága, működése, tagjainak felelőssége.

- 29.** A nem természetes személy kérelmező esetében tehát az Uniós Vámkódex 39. cikk a) pontjában meghatározott AEO feltételt a kérelmezőért felelős vagy annak vezetése felett ellenőrzést gyakorló személy vonatkozásában a vezető tisztségviselő(k)nek és a felügyelőbizottsági tag(ok)nak kell teljesíteni.
- 30.** Az Uniós Vámkódex 39. cikk a) pontjában foglalt kritérium tekintetében további segítséget nyújt a Vámtörvény 23. § (4) bekezdése, a 28. § (1) bekezdés c) és d) pontja, valamint a 82. § (1)-(2)-(3) bekezdései (melyek tekintetében a 6.2. címben foglaltak adnak magyarázatot).

6.2. Vámjogszabályok és adószabályok súlyos, ismételt vagy csekély jelentőségű megsértésének értelmezése

- 31.** Az Uniós Vámkódex 39. cikk a) pontjában meghatározott kritérium és a VA 24. cikkében foglalt 'Megfelelés' feltétele mellett a Vámtörvény 82. § (2) bekezdése foglalkozik a vámjogszabályok és adószabályok súlyos megsértésének, a Vámtörvény 82. § (3) bekezdése a vámjogszabályok és adószabályok ismételt megsértésének, míg a Vámtörvény 82. § (1) bekezdése a vámjogszabályok és adószabályok csekély jelentőségű megsértésének eseteivel. A jogszabály egzakt példákat határoz meg, amelyek többek között súlyos vagy ismételt szabálysértésnek minősülnek. A „többek között” fordulatot az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvény 193. § a) és b) pontja vezette be, tágabb értelmezést adva a jogsértések megítélésének.
- 32.** A Vámtörvényben foglaltakon túl a vámjogszabályok és adószabályok súlyos megsértésének megítélése során a vámhatóság az alábbiakat veszi figyelembe:
- a) a szabálysértés elkövetése bizonyíthatóan szándékos cselekmény, csalás volt, tekintet nélkül arra, ha a szabályszegés csekély jelentőségűnek minősül;
 - b) a szabályszegés büntetés kiszabását vagy büntetőeljárás megindítását eredményezi
 - c) a vámjogszabályok összetettsége, a vállalat által tanúsított gondosság és a vállalat tapasztalata tényezők megállapítása, ami utalhat a vállalat nyilvánvaló gondatlanságára (Európai Unió Bírósága: A Bíróság ítélezési gyakorlata a nyilvánvaló gondatlanságról: C- 48/98. sz. Söhl & Söhlke ügy (1999).);
 - d) olyan jelentőségű esetek, amelyeket biztonsági és védelmi szempontból vagy a vámszabályok tekintetében lényeges kockázati mutatók, így:
 - da) jogellenese bejuttatás (csempészet);
 - db) csalás (pl. alul- vagy túlértékelés/számlázás, hamis származási hely feltüntetése a vámfizetés elkerülése érdekében);
 - dc) szellemi tulajdonjoghoz kapcsolódó jogsértés;
 - de) dömpingellenes szabályozással kapcsolatos csalás;
 - df) tilalmakkal és korlátozásokkal kapcsolatos csalás;
 - dg) hamisítás;
 - dh) vámelőírásokkal kapcsolatos bármely egyéb bűncselekmény;
 - di) adócsalás;
 - dj) adókijátszás;
 - dk) jövedéki adóval kapcsolatos bűncselekmények, pl. ásványolaj illegális előállítás vagy finomítása, illetve kitermelése;
 - dl) héacsalás (Áfa), az áruk unión belüli szállítását is beleértve;
 - dm) csőddel (fizetéseképtelenséggel) kapcsolatos csalás;

- dn) egészségügyi jogszabályok bármely megsértése (pl. nem biztonságos áruk forgalomba hozatala);
- do) környezetvédelmi jogszabályok megsértése, (pl. veszélyes hulladék határokon átnyúló illegális szállítása);
- dp) kettős felhasználású termékekről szóló rendelettel kapcsolatos csalás;
- du) bűnszervezetben való részvétel;
- dq) vesztegetés és korrupció, csalás;
- dr) internetes bűnözés, pénzmosás;
- ds) terrorista tevékenységekben való közvetlen vagy közvetett részvétel (pl. bármely üzleti vagy egyéb olyan tevékenység végzése, amely a nemzetközileg elismert terrorista csoportokat népszerűsíti vagy támogatja);
- dt) Európai Unióba irányuló illegális migráció elősegítésében vagy támogatásával való közvetlen vagy közvetett részvétel.

- 33.** A 32. pontban foglaltak alapján a Vám törvényben foglaltakon túl a vámjogszabályok és adószabályok ismételt megsértésének megítélése során az alábbiakat veszi figyelembe a vámhatóság:
- a) azonos típusú jogsértések ismétlődése, azok gyakorisága;
 - b) ismétlődés esetén az elkövető vagy elkövetők személye azonos vagy sem;
 - c) az ismétlődés oka a vállalat szabályozási hiányosságára vezethető vissza;
 - d) a kérelmező saját maga feltárta-e a jogsértés okát, és intézkedett-e annak megszüntetése és jövőbeni előfordulásának megakadályozása érdekében.
- 34.** A vámjogszabályok és adószabályok csekély mértékű megsértésének megítélése során a Vám törvényben foglaltakon túl azt is figyelembe lehet venni, ha a bekövetkezett jogsértés nem olyan lényeges, hogy kockázati tényezőt jelentsen az áruk nemzetközi mozgása, a biztonsági kérdések vagy a követelhető vámtartozás vonatkozásában.
- 35.** A jogsértések megítélésekor vizsgálatra kerülnek az érintett gazdálkodó megfelelőségére vonatkozó korábbi adatok is, valamint a tevékenységei és a vállalkozás mérete. Ha megállapításra kerül, hogy a jogsértés csekély mértékű, akkor a gazdálkodónak bizonyítania kell, hogy a vámügyletei során előforduló hibák számát csökkentő intézkedéseket hozott.
- 36.** Annak megállapítására, hogy a jogsértés csekély jelentőségűnek tekinthető-e, az alábbi ellenőrző jegyzék alkalmazása javasolt:
- a) nem lehet előre megfontolt, szándékos csalás;
 - b) a jogsértéseket összességükben, de a műveletek teljes méretéhez viszonyítva kell vizsgálni;
 - c) a jogsértés elszigetelt vagy szórványosan előforduló volt-e, és azt egy személy követte-e el a vállalat általános szervezetén belül;
 - d) a jogsértés kontextusa;
 - e) a kérelmezőnek belső ellenőrzési rendszerekkel kell rendelkeznie és figyelembe kell venni, hogy a vétségeket a kérelmező saját maga fedezte-e fel saját belső ellenőrzései során, és hogy azokról küldött-e azonnali értesítést a vámhatóság felé;
 - f) tett-e a kérelmező azonnali intézkedéseket a jogsértés korrekciójára vagy jövőbeni elkerülésére;
 - g) figyelembe kell venni a jogsértés típusát és nagyságrendjét, így vannak olyan hibák, amelyek azért tekintendők csekély mértékűnek, mert nincsenek hatással a fizetendő vám összegére, pl. két, azonos vámtételű áru esetén a helytelen áruosztályozás, ha nincs különbség a rájuk vonatkozó és alkalmazandó egyéb intézkedések között (például tilalmak és korlátozások), más jogsértések hatással lehetnek a fizetendő vám összegére,

de a különbség nem tekintendő jelentősnek a kérelmező által tett nyilatkozatok száma és volumene vonatkozásában.

37. Amennyiben az előforduló jogsértés(ek) értékelésének eredményeként megállapításra került, hogy az(ok) csekély jelentőségűnek minősül(nek), a vámjogszabályok betartása tekintetében a kérelmező előéletét a vámhatóság megfelelőnek tekinti.
38. A 31-37. pontokban foglaltakat figyelembe véve, és feltételezve, hogy az elemzett esetek egyikében sincs olyan további körülmény, amelyet figyelembe kellene venni, a következő jogsértéseket lehet a vámszabályok csekély jelentőségű megsértésének tekinteni:
 - a) olyan mulasztások, amelyek nem gyakorolnak jelentős hatást az Uniós Vámkódex 5. cikkének 16. pontjában meghatározott vámeljárássok lefolytatására;
 - b) kisebb mulasztás az áruk átmeneti megőrzésére vonatkozóan engedélyezett maximális időtartam, illetve egyéb olyan határidők betartása tekintetében, amelyek bármilyen felfüggesztő vám eljárás (aktív feldolgozás vagy ideiglenes behozatal) alatt álló árukra alkalmazandók, amennyiben ez a mulasztás nem gyakorol hatást a követelhető vámtartozás helyes meghatározására;
 - c) elszigetelt, nem ismétlődő hibák a gazdálkodó részéről a vám-árnyilatkozatok kitöltésekor, feltéve, hogy ezek a hibák nem járnak a követelhető vámtartozás helytelen meghatározásával.

7. A végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, a gyakorlati jellegű szakértelem, vagy szakmai képesítések

39. Az Uniós Vámkódex 39. cikk d) pontjában meghatározott kritérium 2016. május 01-től alkalmazandó, így a hozzá rendelt szabályok és értelmezésük újként jelentkeztek a korábbi szabályokhoz képest.
40. A VA 27. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a kérelmező vagy a kérelmező vámügyeiért felelős személy esetében vizsgálandó a gyakorlati jellegű szakértelem és szakmai képesítés kritériuma, így az annak való megfelelés rajtuk keresztül igazolható.
41. A VA 27. cikk (2) bekezdés szerint, amennyiben a kérelmező vámügyeiért felelős személy szerződött személy, úgy a szakértelem és szakképesítés kritériuma teljesítettnek tekintendő, ha a szerződött személy „vámügyi egyszerűsítések” típusú engedélyezett gazdálkodó, vagyis AEOC engedéllyel rendelkezik (a kombinált engedélyre ugyanez a kitétel igaz).

V. Fejezet

Kedvezmények (könnyítések és egyszerűsítések)

8. Kedvezmények típusai

42. Az AEO státusz az azt kérelmező gazdálkodóra és saját üzleti tevékenységeire érvényes, a státussal járó kedvezményeket, amelyek az engedély típusához fűződnek, csak az AEO státussal rendelkező gazdálkodó jogosult igénybe venni. A kedvezmények:
 - a) uniós vámjogszabály;
 - b) nemzeti jogszabályok;
 - c) nemzetközi és nemzeti megállapodások, és
 - d) NAV rendelkezésekalapján kerülnek alkalmazásra,
 - e) illetve vannak a státusból eredően ún. közvetett kedvezmények (a továbbiakban: előnyök).

9. Uniós kedvezmények

9.1. Uniós kedvezmények AEOC engedély esetén

- 43.** Kizárólag AEOC engedély birtokában vehető igénybe az alábbi egyszerűsítés/engedély:
- a) a felmerült vámtartozásokra és egyéb terhekre fennálló összkezeség nyújtási kötelezettség esetén, kérelem alapján, engedélyezett a csökkentett összegű összkezeség (Uniós Vámkódex 95. cikk (3) bekezdés);
 - b) központi vámkezelés, engedélyezési követelmény esetén (Uniós Vámkódex 179. cikk (2) bekezdés);
 - c) bejegyzés a nyilatkozattevő nyilvántartásába, az áruk vám elé állításának követelménye alóli mentességgel (Uniós Vámkódex 182. cikk (3) bekezdés);
 - d) önértékelés, Uniós Vámkódex 185. cikk és FJA 151. cikk.
- 44.** Más esetekben az egyszerűsítéshez/engedélyezéshez kapcsolódó kritériumok egy részét az AEO-státusz kritériumai lefedik:
- a) a letelepedés szerinti tagállamtól eltérő tagállamban szolgáltatásokat nyújtó vámjogi képviselő (Uniós Vámkódex 18. cikk (3) bekezdés);
 - b) az áruk vámértékére vonatkozó egyszerűsítés engedélyezése (FJA 71. cikk);
 - c) összkezeség nyújtása (Uniós Vámkódex 95. cikk (1) bekezdés b) és c) pont);
 - d) az átmeneti tilalom hatálya alatt álló összkezeség alkalmazását lehetővé tevő engedély (Uniós Vámkódex 96. cikk (2) bekezdés);
 - e) az illetékes vámhivataltól eltérő hely jóváhagyása (áruk vám elé állítása, FJA 115. cikk);
 - f) menetrend szerinti tengeri áru fuvarozó járat engedélyezése (FJA 120. cikk);
 - g) engedélyes kibocsátó (vámjogi státusz igazolása, FJA 128. cikk);
 - h) engedélyes banánmérlegelő (FJA 155. cikk);
 - i) egyszerűsített vám-árnyilatkozat engedélyezése (FJA 145. cikk);
 - j) a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzés engedélyezése (FJA 150. cikk);
 - k) engedélyezett címzett (TIR, FJA 187. cikk);
 - l) árutovábbításra vonatkozó egyszerűsítések engedélyezése (FJA 191. cikk).
- 45.** Egyes esetekben az egyszerűsítéshez/engedélyezéshez kapcsolódó kritériumok az AEO kritériumával egyenértékűnek minősülnek:
- a) átmeneti megőrzési létesítmény üzemeltetésére vonatkozó engedély (Uniós Vámkódex 148. cikk (2) bekezdés b) pont és (4) bekezdés 3. albekezdés);
 - b) különleges eljárások engedélyezése (Uniós Vámkódex 211. cikk (3) bekezdés b) pont, 214. cikk (2) bekezdés és 223. cikk (2) bekezdés 2. albekezdés);

9.2. Uniós kedvezmények AEOC engedély esetén

- 46.** Amennyiben az AEO belépési gyűjtő árnyilatkozatot vagy – az Uniós Vámkódex 130. cikke szerinti esetben – vám-árnyilatkozatot vagy átmeneti megőrzési árnyilatkozatot nyújtott be, vagy az Uniós Vámkódex 127. cikke (8) bekezdésének megfelelően értesítést nyújtott be és számítógépes rendszerében hozzáférést engedett a belépési gyűjtő árnyilatkozatához kapcsolódó adatokhoz, az Uniós Vámkódex 127. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében említett első belépési vámhivatal értesíti, ha a szállítmányt kiválasztották fizikai ellenőrzésre, az FJA 24. cikk (2) bekezdése alapján.
- 47.** Amennyiben a kérelmező meghatalmazott ügynök vagy ismert szállító, valamint megfelel a 2015/1998 EU bizottsági rendeletben előírt követelményeknek, a VA 28. cikk (1) bekezdésében meghatározott (biztonsági) kritériumokat teljesítettnek kell tekinteni azon helyszínek és műveletek tekintetében, amelyekre a kérelmező a meghatalmazott ügynök vagy az ismert szállító státusát megszerezte, amennyiben a meghatalmazott ügynök vagy az ismert szállító státusz kiadásának kritériumai azonosak, illetve egyenértékűek az Uniós

Vámkódex 39. cikkének e) pontjában meghatározott kritériumokkal.

9.3. *Uniós kedvezmények AEOC és AEOS engedély esetén*

48. Uniós kedvezmények AEOC és AEOS engedély esetén:

- a) kevesebb fizikai és okmány alapú ellenőrzés FJA 24. cikk (1) bekezdés alapján;
- b) előzetes értesítés, vagyis az átmeneti megőrzési árunyilatkozatot vagy vám-árunyilatkozatot benyújtó AEO-t ezen okmányok átvételére jogosult vámszerv köteles értesíteni, ha a szállítmányát kiválasztották vámellenőrzésre az FJA 24. cikk (3) bekezdés alapján;
- c) ellenőrzésre kiválasztott szállítmányok kezelésének elsőbbsége az FJA 24. cikk (4) bekezdés alapján;
- d) ellenőrzés helyének megválasztása az AEO által az érintett vámszerv engedélyével az FJA 24. cikk (4) bekezdés alapján.

10. Nemzetközi kedvezmények AEOS engedély esetén

49. Az Európai Unió által harmadik országos kereskedelmi partnereivel kötött kölcsönös elismerési megállapodásokból eredő könnyítések illetik meg az AEOS engedély birtokosát. Működő megállapodás van érvényben Japánnal, USA-val, Kínával, Svájcjal és Norvégiával. A megállapodásban foglaltak szerinti kedvezmény illeti meg az AEOS engedély birtokosát, mint megbízható uniós gazdálkodót, a szerződő fél országába irányuló vámeljárási során, ami a belépésnél kedvezőbb elbánást jelent az által, hogy a biztonsági kockázat alacsonyabbnak minősül az esetükben, ezért kevesebb ellenőrzés érinti a szállítmányaikat. Ehhez azonban az szükséges, hogy az AEO engedélyes hozzájárulását adja bizonyos, azonosításhoz szükséges adatok átadásához az engedélyt kibocsátó vámszerv felé, amelyet az AEO engedély iránti kérelem is tartalmaz. Ezt a hozzájárulást bármikor vissza lehet vonni, illetve az eljárás bármely szakaszában vagy az engedély kibocsátása után is meg lehet adni. Figyelembe veendő azonban, hogy a hozzájárulás a kölcsönös elismerési megállapodásokra összességében vonatkozik, azt nem lehet egy-egy kiválasztott relációra megadni.

11. Nemzeti kedvezmények

11.1. Nemzeti kedvezmények AEOC engedély esetén

50. Az engedély birtokosa

- a) mentes az általános forgalmi adó, a nem üzemanyag célú földgáz, a villamos energia és a szén jövedéki adójának biztosítása alól vámigazgatási eljárásban a Vámtörvény 146. § (5) és (8) bekezdése alapján;
- b) az engedély birtokosa, mint adófizetésre kötelezett személy, az ÁFA-t önadózással állapítja meg, ha azt kérelmére a vámhatóság engedélyezi az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) 156. § (2) bekezdés c) pontja alapján;
- c) a vámhatóság engedélye alapján egyszerűsített adóraktározási eljárásban az AEO engedéllyel rendelkező beraktározó, illetve kiraktározó a kiraktározás során okiratbemutató kötelezettségének legkésőbb a termék adójogi helyzete rendezésének igazolására megállapított határidőn belül, pótlólag is eleget tehet, feltéve, hogy a beraktározási okmány a beraktározás jogcíméül szolgáló ügylet teljesülését tanúsító

okirat sorszáma helyett az ügylet beazonosítását szolgáló adatokat tartalmazza az Áfa törvény 4. Melléklet 43. e) pontja szerint.

11.2. Nemzeti kedvezmények AEOC és AEOS engedély esetén

51. Magyarország által nyújtott nemzeti kedvezmények AEOC és AEOS engedély esetén:

- a) közúti fuvarozással járó tevékenységet folytatni kívánó adózó az EKAER szám megállapítása érdekében a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz való bejelentését a nem kockázatos termékek tekintetében egyszerűsített adattartalommal teheti meg az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működéséről szóló 5/2015. (II.27.) NGM rendelet 6. § (4) bekezdés b) pontja alapján, tekintettel arra, hogy az NGM rendelet vonatkozó rendelkezése az Unió Vámcodek 38. és 39. cikkeinek megfelelő AEO engedélyre hivatkozik, az egyszerűsített adattartalommal történő bejelentés kizárólag a 2016. május 1-jétől érvényes feltételrendszer szerint kiadott, illetve az ezen feltételrendszer szerint már újraértékelt AEO státusok esetén alkalmazható;
- b) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által lefolytatott áruátengedést követő ellenőrzések esetében az AEO státus birtokosa a véletlenszerű és alacsony vagy közepes kockázati szint melletti kiválasztás alól mentességet élvez.

12. Előnyök

52. Az előnyök (közvetett kedvezmények) nincsenek jogszabályokban, illetve egyéb nemzeti rendelkezésekben megfogalmazva, társulnak az AEO engedélyhez fakadó könnyítésekhez, egyszerűsítésekhez, így magához az AEO státushoz. Ilyen előny (közvetett kedvezmény):

- a) biztonságos és megbízható kereskedelmi partnerként való elismerés;
- b) jobb kapcsolat a vámhatóságokkal és egyéb kormányzati hatóságokkal;
- c) kevesebb késedelmes szállítmány, jobb tervezés, jobb ügyfélszolgálat, nagyobb ügyfél-loyalitás;
- d) jobb készletgazdálkodás, nagyobb munkavállalói elkötelezettség;
- e) a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos incidensek csökkenése (kevesebb lopás és vesztesség);
- f) alacsonyabb költségek a szállítók ellenőrzésénél és nagyobb mértékű együttműködés
- g) nagyobb fokú biztonság és jobb kommunikáció az ellátási láncban részt vevő partnerek között.

VI. Fejezet Eljárási szabályok

13. Kérelem benyújtása

53. Az AEO engedély kérelmezési folyamatát hosszas önrevízió, felkészülés kell, hogy megelőzze a kérelmező részéről. Amennyiben a felkészülés bármely szakaszában szükségessé válik, úgy konzultáció kérhető az AEO engedély kibocsátásában illetékes adó- és vámigazgatóságtól.

54. Az AEO engedély iránti kérelmet az ÁFJA 6. melléklete szerinti formanyomtatványon kell benyújtani, amelyhez az FJA 26. cikk (1) bekezdése alapján csatolni kell a kitöltött Önértékelési kérdőívet. A kérelem formanyomtatvány és kitöltési útmutatója szerkeszthető (MS Word), valamint az Önértékelési kérdőív szerkeszthető (MS Word és MS Excel) formátumban elérhető a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatalos AEO honlapján. Önértékelési kérdőív esetében a könnyebb szerkeszthetőség és feldolgozhatóság érdekében az MS Excel formátum kitöltése javasolt.

55. Az Önértékelési kérdőívet az Iránymutatás 1b. melléklete szerinti kitöltési útmutatója alapján kell kitölteni. A kitöltéshez segítséget nyújt továbbá a kitöltési útmutatóhoz rendelt, 'Táblázat a nemzetközi ellátási lánc egyes szereplői részére meghatározott kritériumokról' című segédlet, amely megmutatja, hogy az ellátási lánc szereplőinek melyik kérdésekre kell választ adni az Önértékelési kérdőívben.
56. Az Önértékelési kérdőív kitöltését segíti továbbá az Iránymutatás 2. melléklete szerinti 'Fenyegetések, kockázatok és lehetséges megoldások' című táblázat. Ez a segédlet az AEO engedélyezés és nyomon követés esetében is alkalmazandó, mert tartalmazza az egyes kritériumokhoz és feltételekhez kapcsolódó legfontosabb kockázatokat és azok ellenőrzés alatt tartásának lehetséges megoldásait.
57. Az AEO státus esetében a kérelem alapján hozott határozatokra vonatkozó általános szabályok az irányadók, amelyek alapján eltérő rendelkezések hiányában az illetékes vámhatóság az azon tagállamban illetékes hatóság, ahol a kérelmező vámügyi tevékenységekkel kapcsolatos főkönyveit vezetik vagy ahol ezek hozzáférhetők és ahol a gazdálkodó a határozat hatálya alá eső tevékenységeinek legalább egy részét végezni fogja. Abban az esetben, ha ezen rendelkezés mentén nem állapítható meg az illetékes hatóság, akkor az a vámhatóság jár el, amelynek illetékességi területén megtalálhatók vagy hozzáférhetők a kérelmező nyilvántartásai és okmányai (vámügyi tevékenységekkel kapcsolatos főkönyvek), amelyek lehetővé teszik a kérelmezett határozat vámhatóság általi meghozatalát.
58. A NAV-on belül a NAV Korm. rendelet 40. §-a és 69. §-a szerint meghatározott adó- és vámigazgatóságok látják el az AEO feltételek vizsgálatát, az AEO engedély kiadását, az AEO státus nyomon követését, és szükség szerint az újraértékelését.
59. A kérelem benyújtása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a közhiteles nyilvántartásból elérhető adatok és dokumentumok benyújtása nem szükséges, azokat a vámhatóság hivatalból kéri meg az eljárás során (például nincs szükség erkölcsi bizonyítvány benyújtására). Ezen túl a vám- és adóhatóság által kibocsátott engedélyek, határozatok benyújtására sincs szükség.
60. Amennyiben a gazdálkodónak korábban volt már AEO engedélye, figyelembe kell venni az FJA 11. cikk 1. bekezdés d) és 2. bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Ezek alapján, ha az AEO kérelmet benyújtó gazdálkodónak a kérelem benyújtását megelőző három éves időszak során megsemmisítésre vagy visszavonásra került AEO engedélye azért, mert nem teljesítette az abból eredő kötelezettségét, akkor az új AEO kérelmét nem lehet befogadni.

14. AEO eljárás lefolytatása, engedély kibocsátása

61. Az Unió Vámkódex 22. cikk (2) bekezdése és az FJA 12. cikke szerinti általános szabályok szerint, amennyiben a vámhatóság a benyújtott kérelem esetében megállapítja, hogy az nem tartalmazza az összes szükséges információt, akkor legfeljebb 30 napon belül felkéri a kérelmezőt azok pótlására. Amennyiben a kérelmező nem adja meg a befogadáshoz szükséges, hiánypótlásban kért információkat a megjelölt határidőn belül, a kérelmet nem lehet befogadni. Amennyiben azonban a kérelem teljes – akár már a benyújtáskor, akár a hiánypótlást követően –, a kérelem befogadásának időpontja az a nap, amikor az ahhoz szükséges valamennyi információt megkapta a vámhatóság, és ezen időponttól kezdve az Unió Vámkódex 22. cikk (3) bekezdése szerint 120 napja van arra, hogy döntsön az engedély kibocsátásáról.
62. Amennyiben az szükséges, a 120 napos határidő meghosszabbításra kerülhet az Unió Vámkódex 22. cikk (3) bekezdése, valamint az FJA 13. és 28. cikkeiben foglaltak figyelembevételével. A vámhatóság 60 nappal hosszabbíthatja meg az eljárást, illetve, amennyiben a kérelmező kiigazításokat tesz a megfelelés érdekében, akkor az eljárás az

ehhez szükséges időtartammal szintén hosszabbítható.

- 63.** A befogadást követően kezdi meg a vámhatóság az érdemi vizsgálatot, ami a kérelmező által benyújtott Önértékelési kérdőív és mellékletei, illetve a vámhatóság által elérhető további adatok és nyilvántartásokban rendelkezésre álló információk kiértékelésével kezdődik. A kiértékelés folyamán a kérelmező által kötelezően megadandó kapcsolattartó személyen keresztül a vámhatóság egyeztetni fog a kérelmezővel az esetlegesen szükségessé váló kiegészítések benyújtása érdekében. Szintén a kapcsolattartó útján egyeztetni fog a helyszíni látogatások időpontjáról, ahol a vámhatóság meggyőződik arról, hogy az Önértékelési kérdőívben leírtak a gyakorlatban hogyan valósulnak meg.
- 64.** Amennyiben a vámhatóság egyes tárgykörök tekintetében nem látja biztosítottnak az AEO feltétel teljesítését, ott ajánlásokat fogalmaz meg a kérelmező számára, aki dönt arról, hogy azokat mikor és milyen formában tudja vagy kívánja teljesíteni. Figyelemmel kell azonban lennie arra, hogy ha nem változtat a vámhatóság által nem megfelelőnek tartott eljáráson pozitív irányban, akkor az engedélyt nem kaphatja meg.
- 65.** Az engedély akkor kerülhet kibocsátásra, amikor valamennyi feltétel teljesülése igazolást nyert. A vámhatóság folyamatosan értékeli az Önértékelési kérdőívben az egyes kérdésekre adott válaszokat (nincs kockázat, alacsony kockázat, közepes kockázat, magas kockázat). Amennyiben valamely kérdésnél nem tud elmozdulni a magas kockázati szintről a kérelmező, úgy az engedély nem adható ki a számára. Erről a vámhatóság a konstruktív együttműködés során folyamatosan tájékoztatja a gazdálkodót, és megteszi az ajánlásait a megfelelés irányába.
- 66.** Amikor minden kérdés tisztázottá válik a kritériumokat és feltételeket illetően a vámhatóság dönt az engedély kibocsátásáról vagy, amennyiben a kérelmező nem tudja teljesíteni valamely kritériumot esetleges kiigazítással sem, akkor a kérelem elutasításáról.
- 67.** A két engedély kombinációjára irányuló kérelem esetében előfordul, hogy az eljárás végén csak az AEOC vagy az AEOS típus kerül kiállításra, mert csak annak a feltételei teljesülnek. A gazdálkodó, amikor a fennmaradó kritériumot és feltételt is teljesíteni tudja, kérheti az engedélye AEOF-re való kiegészítését egy új kérelem benyújtásával. Ez a kiegészítési lehetőség abban az esetben is fennáll, ha egy gazdálkodó csak AEOC vagy AEOS engedélyt kért és kapott.
- 68.** A kérelem teljes körű elutasítása esetében lehetőség nyílik arra, hogy a gazdálkodó ismételten benyújtsa azt újabb felkészülési időszak végén a benyújtásra vonatkozó valamennyi feltétel teljesülés esetén.
- 69.** Figyelemmel kell lenni arra, hogy amennyiben megállapításra kerül, hogy olyan kritérium vagy feltétel nem teljesül, amely egy másik, szintén a vámhatóság által kibocsátott engedéllynél is előírás, akkor ez a másik engedély is visszavonásra kerülhet.
- 70.** Az ÁFJA 7. mellékletének megfelelő formanyomtatványon kerül kibocsátásra az engedély határozatlan időre, ami azt jelenti, hogy felfüggesztésig vagy visszavonásig érvényes marad. Az engedély formanyomtatványt a szükséges illeték megfizetése ellenében az AEO megkérheti az Európai Unió egyéb hivatalos nyelvén is, a státusa kibocsátásakor vagy azt követően bármikor.
- 71.** A rendelkező határozat mellékleteként a gazdálkodó megkapja az AEO engedélyét, illetve jogosulttá válik az Európai Bizottság által készített és levédett AEO logo használatára, amelyet az engedélyt kibocsátó adó- és vámigazgatóságtól kérhet a gazdálkodó. A logo-t kizárólag az érvényes AEO engedély birtokosa használhatja a vámhatóság által részére átadott formában.
- 72.** Az AEO engedély kibocsátását követően mind a státus birtokosa, mint az azt kibocsátó vámszerv folyamatosan odafigyel arra, hogy az AEO feltételeknek való megfelelés olyan szinten maradjon, hogy az ne veszélyeztesse a státus fenntartását. A státus utóélete a 15-

19. címben foglaltak szerint alakul.

15. Változás bejelentés

- 73.** A határozat jogosultjának teljesítenie kell a határozatból eredő kötelezettségeit és az AEO köteles haladéktalanul értesíteni a vámhatóságot a határozat meghozatalát követően felmerült olyan tényezőkről, amelyek befolyásolhatják a státusa fenntartását vagy tartalmát.
- 74.** Az értesítésnek a 73. pont szerinti tényező tudomásra jutását követően azonnal, írásban kell megtörténnie. Az értesítés formájának és módjának alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vámhatóság az érintett változásokról hitelesen és teljes körűen tudomást szerezzen.
- 75.** Mivel az AEO-k nemzetközi ellátási láncban vállalt szerepe, gazdasági tevékenységük típusa és volumene eltérő, nem lehet teljes körű listát összeállítani a bejelentendő változásokról. Azon változások listája, melyek esetén mindenképpen értesítési kötelezettség terheli a határozat jogosultját, a következő. (A lista tájékoztató jellegű, segítséget nyújt a releváns tényezők tekintetében, de figyelemmel kell lenni arra is, hogy azok nem alkalmazhatók valamennyi AEO-ra, és a benne foglaltaktól eltérő változások is relevánsak lehetnek.):
- a) kérelem és mellékleteinek tartalma (cégadatok, tulajdonosok, vezető tisztségviselők, egyes vezetők, különösen vámvezető, belső ellenőr, biztonsági vezető, főkönyvelő, kapcsolattartó) személyében bekövetkező változás;
 - b) a cég közeljövőben bekövetkező, tervezett változásai, pl. tervezett szétválás, egyesülés, új helyszínek nyitása;
 - c) az Unió Vámkódex 39. cikkében foglalt kritériumok teljesülésében bekövetkező változás, így különösen:
 - ca) új informatikai rendszerre való átállás (könyvvezetés, raktárnyilvántartás, vámnyilvántartás, vállalatirányítás stb.);
 - cb) belső ellenőrzés rendszerében bekövetkező változás;
 - cc) fizetőképességet nagymértékben befolyásoló változás, ügylet;
 - cd) (vagyon)védelmi szervezet struktúráját, működését érintő változás, új védelmi rendszer bevezetése, pl. élőerő őrség mellett kártyás beléptető rendszer bevezetése);
 - ce) lényeges változás az ipari kamerás (CCTV) rendszerben, amennyiben az a beléptetést, az áruk rakodásának helyét, vagy a termelést érinti;
 - cf) külső határoló falak módosítása, beleértve külső kerítések ideiglenes elbontását;
 - cg) AEO szempontból releváns tevékenységet az engedélyes helyett ellátó kereskedelmi partnerekben bekövetkező változások stb.
- 76.** A 75. pontban lévő felsorolás nem teljes körű, ezért minden releváns változás esetében javasolt felvenni a kapcsolatot az AEO engedélyt nyomon követő adó- és vámigazgatósággal, mert – amennyiben a bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget – az engedélye felfüggesztésre és/vagy visszavonásra kerülhet.
- 77.** További hasznos információk a változás bejelentéséről az Iránymutatás 4. mellékletében található.

16. Nyomon követés

- 78.** Az Unió Vámkódex 23. cikkének (5) bekezdése alapján a vámhatóságnak nyomon kell követnie, hogy az AEO folyamatosan teljesíti-e a vonatkozó feltételeknek és kritériumoknak való megfelelést, illetve követi a határozatból eredő kötelezettségek teljesítését. A három évnél rövidebb ideje alapított AEO esetében az első évben szoros nyomon követést alkalmaz az Unió Vámkódex 23. cikk (5) bekezdése alapján.

79. A nyomon követés során a vámhatóság bármikor megkeresheti az AEO-t (engedéllyel rendelkezőt). A vámhatóság az engedélyezési eljárás során feltárt, az engedély kiadását nem akadályozó, de teljesen ki nem küszöbölt kockázatok esetében azokat újra áttekintheti, helyszíni szemlét tarthat, okmányokat kérhet be a gazdálkodótól, illetve figyelemmel kíséri az AEO vámeljárait. A változás bejelentések megvizsgálását követően dönt a további, esetlegesen szükségessé váló eljárások bevezetéséről.

17. Megsemmisítés, módosítás, visszavonás

80. Az engedélyt kibocsátó határozat, vagyis az AEO státus esetében fennállnak az Unió Vámkódex 27. és 28. cikkében foglalt megsemmisítési, módosítási és visszavonási esetek.
81. A módosítás és visszavonás esetében a VA 34. cikke az AEO státus esetében további rendelkezéseket is tartalmaz, melyek értelmében:
- a) az AEO engedély visszavonása érinti a gazdálkodó egyéb határozatát, engedélyét, amennyiben az az AEO engedélyen vagy annak már nem teljesülő kritériumán alapult;
 - b) az AEO-ra vonatkozó kedvező, egyéb határozat visszavonása vagy módosítása nem befolyásolja automatikusan az AEO státusát;
 - c) ha a gazdálkodó kombinált státussal rendelkezik és a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó gyakorlati jellegű szakértelem vagy szakmai képzés feltételek nem teljesítése miatt az AEO engedélye visszavonásra kerül, az AEO engedélye továbbra is érvényes marad (részleges visszavonás);
 - d) ha a gazdálkodó kombinált státussal rendelkezik és a biztonsági és védelmi szabványok feltételének nem teljesítése miatt az AEO engedélye visszavonásra kerül, az AEO engedélye érvényes marad (részleges visszavonás).

18. Újraértékelés

82. Az újraértékelés mindig hivatalból indul, alapját az Unió Vámkódex 23. cikk (4) bekezdés a) pontja teremti meg. Az FJA 15. cikk írja elő az újraértékelés általános szabályait, amelyeket az AEO státus esetében is alkalmazni kell. Így akkor kell a vámhatóságnak újraértékelni a státust kibocsátó határozatot, amennyiben:
- a) az irányadó uniós jogban olyan változások következtek be, amelyek kihatnak a határozatra;
 - b) a végrehajtott nyomon követés eredményeképpen az szükségessé válik;
 - c) ha a határozat jogosultja által vagy más hatóságok által rendelkezésre bocsátott információk alapján az szükségessé válik.
83. Tekintettel arra, hogy az uniós vámjogszabályok nem állapítanak meg határidőt az újraértékelés lefolytatására, a Vámtörvény 79. § (1) bekezdésében a hivatalból indult vámigazgatási eljárásra vonatkozó határidő alkalmazandó, amely 90 nap.
84. Az újraértékelés eredménye lehet az engedély hatályban való fenntartása, visszavonása vagy felfüggesztése. A kombinált engedély esetében a fentiekén túl az engedély részleges visszavonására vagy részleges felfüggesztésére is sor kerülhet.

19. Felfüggesztés

85. Az Unió Vámkódex 23. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján a vámhatóság felfüggeszti azokat a határozatokat, amelyek nem megsemmisítendőek, nem visszavonandók vagy nem módosítandók. Az FJA 16. cikke írja elő a felfüggesztés általános szabályait, amelyeket AEO esetében is alkalmazni kell.

- 86.** Az FJA 30. cikke az AEO státus esetében egyéb szabályokat is meghatároz a felfüggesztések esetében, melyek értelmében:
- a) az AEO engedély felfüggesztése miatt minden olyan határozat (engedély) felfüggesztésre kerül, amely az AEO engedélyen vagy annak felfüggesztését eredményező, nem teljesülő valamely kritériumon alapul;
 - b) az AEO-ra vonatkozó, a vámjogszabályok alkalmazása körében hozott egyéb határozat felfüggesztése nem eredményezi automatikusan az AEO státus felfüggesztését;
 - c) ha a gazdálkodó kombinált státussal rendelkezik, és a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó gyakorlati jellegű szakértelem vagy szakmai képzés feltételt nem teljesíti, úgy az AEOC engedélyét a vámhatóság felfüggeszti, de az AEOS engedélye érvényes marad (részleges felfüggesztés);
 - d) ha a gazdálkodó kombinált státussal rendelkezik és a biztonsági és védelmi szabványok alkalmazása feltételt nem teljesíti, úgy az AEOS engedélyét a vámhatóság felfüggeszti, de az AEOC engedélye érvényes marad (részleges felfüggesztés).

VII. Fejezet

Záró rendelkezések

- 87.** Az útmutató a kiadmányozás napjától érvényes, internetes tartalomszolgáltatás keretében megjelenítendő a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatalos weboldalának (www.nav.gov.hu) AEO (engedélyezett gazdálkodó) felületén.
- 88.** A kiadmányozás napjától érvénytelen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott 3018/2016. útmutató az engedélyezett gazdálkodó (AEO) státusról.

Budapest, 2018. március 19.

Tállai András
Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője